

Ransom Riggs. (2012–2015). *Miss Peregrine's home for peculiar children*. New York: Random House. Isbn 978 15 947 4890 5, € 23,95, 1152 blz.

Miss Peregrine's home for peculiar children. (2016). Tim Burton. Twentieth Century Fox Film Corporation, 127 min.

BIJZONDERE BOEKEN EN FILM OVER BIJZONDERE KINDEREN

Niet alleen de natuur houdt van patronen: mensen doen dat ook. Het bewijs daarvan vinden we in onze literatuur. Een die we veel zien in jeugdliteratuur, met name in fantasy, is de *hero's journey* (<bit.ly/ltm-hero>). Omdat dit patroon zo vaak voorkomt, is het voor schrijvers een uitdaging om daarbinnen iets nieuws te doen. Interessante voorbeelden zijn J.K. Rowling's *Harry Potter and the Cursed Child*, waarbij we de held volgen *na afloop* van de reis, en Philip Pullmans geweldige *His Dark Materials*-serie, waar de reis niet alleen zoals gebruikelijk door een jongen, maar ook door een meisje wordt afgelegd. Een recente toevoeging aan deze heldenreizen is de boekenserie *Miss Peregrine's Home for Peculiar Children* door Ransom Riggs, waarin held Jacob een wereld met bijzondere kinderen ontdekt. De wereld van deze *peculiar*s wordt bedreigd door *wights* en *hollowgast*: enge monsters die veel weghebben van nazi's. De serie is te lezen vanaf de onderbouw en is interessant om te koppelen aan WWII.

Woord in beeld

De originaliteit van Riggs zit in zijn gebruik van visuele technieken: een trend die we meer zien in jeugdliteratuur en dus iets waar we wat mee moeten als

we de literatuur proberen te analyseren. Beeld kun je immers net zo goed 'lezen' als tekst. Riggs gebruikte echte, vintage foto's in *Miss Peregrine's*. Oorspronkelijk was het zijn idee om een prentenboek te maken, maar uiteindelijk bouwde hij zijn verhaal om de foto's heen en werken zij als een soort leidraad. Jacobs opa probeert hem te overtuigen van het bestaan van de *peculiar*s met behulp van deze foto's. De foto's zijn in de boeken zo afgebeeld dat het lijkt alsof zij in bladzijden van een album zitten: alsof het echt pagina's uit het fotoalbum van Jacobs opa zijn. Omdat Jacob degene is die het fotoalbum heeft, worden wij als lezer subtiel in zijn positie gemanoeuvreed. Net als voor Jacob, lijken de foto's voor de lezer de ene keer de 'echtheid' van het verhaal te onderstrepen, maar aan de andere kant zijn sommige foto's zo duidelijk trucage, dat het juist moeilijker wordt om ze voor waar aan te nemen. Lekker postmodern, wijst Riggs ons zo op de kunstmatigheid van zijn boek. Aan

de andere kant is het misschien een hint naar hoe verhalen werken: ze krijgen pas kracht als je bereid bent erin te geloven. De foto's zijn ook belangrijk in de sfeerbepaling van het boek. Omdat het zwart-witte vintage foto's zijn, associëren wij die snel met het verleden, iets dat ons helpt om een gevoel te krijgen bij de tijdreizen van Jacob. Vaak zijn het bizarre, vrij enge beelden, die ons een aanwijzing geven hoe we de tekst in het boek moeten interpreteren en die een spookachtige, ongemakkelijke sfeer scheppen. *Miss Peregrine's* is een spannende serie die lekker weg leest en in een aantal opzichten kenmerkend is voor zijn tijd. Zeker lezen als je een beetje bij wil blijven in wat er zoal gebeurt in de hedendaagse jeugdliteratuur.

A peculiar film

Naast de boekenserie is er nu ook een film uitgekomen over *Miss Peregrine's* kinderen. Toen de eerste filmstills van de door Tim Burton (voor meer informatie

over deze regisseur zie <bit.ly/ltm-burton>) geregisseerde film *Miss Peregrine's Home for Peculiar Children* online verschenen, raakten fans in paniek over de drastische wijzigingen ten opzichte van het boek. Opvallend genoeg verdedigt de schrijver van het boek op Twitter deze wijzigingen: 'While the book and film won't be identical (& they rarely are) (...) There's no filmmaker in the world better suited to adapt this book.' Op de site van Riggs staat een video van zijn bezoek aan een van de sets in België. Hierin zegt hij: 'Tim took the ideas I had and made them bigger and vibrant and created a world you could lose yourself in. I love the way Tim Burton balances the playful with the dark.' In deze clip zie je ook dat er zo veel mogelijk gewerkt is met bestaande locaties inclusief een echte tuin. Het gebruik van CGI (*computer-generated imagery*) ligt bij een dergelijke film voor de hand, maar Burton kiest er bewust voor deze techniek zo min mogelijk te gebruiken, waardoor de werelden echt lijken.

De vormgeving biedt tevens een belangrijke houvast om het complexe verhaal te kunnen volgen. De tijd van Jacob is herkenbaar door regen, mist, koud (blauw) licht en grijs tinten, en de tijd van Emma is kleurrijk en zonnig. Door de kleding leer je snel welke *peculiarity* iemand heeft, zoals de (letterlijk) loden schoenen van Emma, die ervoor zorgen dat ze niet weg zweeft. Ontwerpster Colleen Atwood: 'Costumes are the first impression that you have of the character before they open their mouth – it really does establish who they are.'

Naast kostuums en decors speelt muziek een belangrijke rol bij het creëren van de *peculiar*-wereld in de film. Maar de muziek is niet alleen belangrijk voor de sfeer in de film, maar ook voor het werven van jong publiek. Het nieuwe nummer van Florence and The Machine, 'Wish That You Were Here', is voorzien van beelden uit de film en reeds 2,6 miljoen keer bekeken (zie <bit.ly/ltm-per3>). Voor de vroege trailer van de film

VERWERKINGSOPDRACHTEN BIJ DE FILM

Kijkvraag: Welke scènes in de film zijn zonder *computer-generated imagery* gemaakt? (Voor meer informatie over CGI, zie <bit.ly/ltm-cgi>). **Vervolgvrage:** Hoe kun je de wortel-scène (te zien in de trailer op <bit.ly/ltm-wortel>) filmen zonder gebruik te maken van een computer?

Creatieve vraag: Welke vogel zouden leerlingen willen zijn en welk kostuum zou daar dan bij horen als ze hun mensvorm weer aannemen? **Tip:** lees het interview met kostuumontwerpster Colleen Atwood op <bit.ly/ltm-atwood>.

Luistervraag: Bekijk en luister naar de muziek die bij de film hoort op <bit.ly/ltm-per2> en <bit.ly/ltm-per3>. Fans zetten hun eigen versies online inclusief lyrics, zie <bit.ly/ltm-per4> en <bit.ly/ltm-per5>. Welk effect hebben de liedjes en de lyrics in combinatie met de filmbeelden?

(een halfjaar voor de release van de film online geplaatst) is gebruikgemaakt van Benjamin Wallfisch & Disa's 'New World Coming' (zie <bit.ly/ltm-per2>). De dromerige muziek geeft extra mystiek mee aan de beelden (10,7 miljoen views).

De film heeft het productiebudget al terugverdiend, waardoor een vervolgfilm voor de hand ligt. Hoe zouden leerlingen de andere twee boeken bewerken voor de nog te maken films? ■

Eva Overman & Brit Thomassen